

Sygn. akt I ACa 1023/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Mariola Głowacka (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Geisler SSA Piotr Górecki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Ćwirko

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2012 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. L. i J. L.**

przeciwko **Skarbowi Państwa- (...)**

w P.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 6 września 2012 r., sygn. akt I C 1531/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 o tyle tylko, że dodatkowo zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie odsetki ustawowe od kwoty 90 000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) zł od dnia 21 lutego 2012 r. do dnia 5 września 2012 r.;

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. koszty postępowania apelacyjnego stosunkowo rozdziela między stronami

i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powodów 102 zł.

/-/P. Górecki /-/M. Głowacka /-/J. Geisler

Sygn. akt I ACa 1023/12

UZASADNIENIE

Powodowie K. i J. L. pozwem z dnia 30 grudnia 2005r. wniesionym do Sądu Rejonowego w Poznaniu, a skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa (...) w P.i J. W.nr (...) w P. domagali się zasądzenia od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 50.728 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 października 2005r. do dnia zapłaty tytułem spadku wartości nieruchomości, zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty 3.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 października 2005r. do dnia zapłaty tytułem zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego oraz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy w Poznaniu w dniu 9 lutego 2006r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając żądanie pozwu.

Pozwany Skarb Państwa - (...) w P. wniósł sprzeciw od tego nakazu zapłaty domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powodowie w piśmie z dnia 16 stycznia 2012r. rozszerzyli powództwo o kwotę 124.388 zł ostatecznie domagając się kwoty 90.000 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 50.728 zł od dnia 15 października 2005r. do dnia zapłaty i od kwoty 39.272 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty oraz kwoty 88.616 zł tytułem zwrotu wartości nakładów koniecznych dla zapewnienia izolacji akustycznej budynku powodów wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 3.500 zł od dnia 15 października 2005r. do dnia zapłaty i od kwoty 85.116 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty, podtrzymując żądanie zasądzenia kosztów procesu. W związku z rozszerzeniem powództwa Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w P. postanowieniem z dnia 20 lutego 2012r. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu jako miejscowo i rzeczowo właściwemu.

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 6 września 2012r. ustalił statio fisci Skarbu Państwa na (...) w P. i zwolnił od dalszego udziału w sprawie (...) nr (...).

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 6 września 2012r. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa - (...)w P. na rzecz powodów solidarnie kwotę 178.616 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 września 2012r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, kosztami procesu w całości obciążył pozwanego i z tego tytułu zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 16.988,70 zł i nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Poznaniu) kwotę 37,92 zł.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powodowie są właścicielami nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 0,0598 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w P.. Nieruchomość zabudowana jest wolnostojącym budynkiem mieszkalnym jednorodzinny oraz budynkiem gospodarczym i garażem. Niezabudowana część gruntu odpowiednio urządzona do pełnionej funkcji mieszkaniowej - trawnik oraz nasadzenia drzew i krzewów. Dojście do budynku mieszkalnego utwardzone. Nieruchomość znajduje się na terenie osiedla domów jednorodzinnych (...) położonego w bliskim sąsiedztwie lotniska wojskowego P. - K.. Lotnisko w K. istnieje od drugiej wojny światowej. Od lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku jest wykorzystywane jako miejsce startów i lądowań samolotów wojskowych, przy czym dopiero w ostatnich latach nastąpiła intensyfikacja lotów wojskowych. Do końca 2003r. stacjonowały tam samoloty MIG 21, od 2004r. stacjonowały i latały samoloty I.. Od listopada 2006r. stacjonują na tym lotnisku, startują i lądują samoloty F-16. W ostatnich latach liczba operacji lotniczych ulegała intensyfikacji.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że nieruchomość powodów według zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym do dnia 1 stycznia 2004r. mogła być zabudowana budynkiem mieszkalnym - strefa peryferyjna-ekstensywnego zagospodarowania mieszkaniowego (jednorodzinny) i rekreacyjnego. Z dniem 1 stycznia 2004r. plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta P. utracił swoją ważność. W studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta P. przedmiotowa nieruchomość znajduje się w strefie D4 na terenie oznaczonym symbolem (...)- teren zabudowy niskiej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług i drobnej działalności gospodarczej, docelowo przeznaczone do przekształcenia i zagospodarowania zgodnie z zasadami

zagospodarowania aktualnie obowiązującymi w obszarze ograniczonego użytkowania lotniska. Wojewoda (...) rozporządzeniem nr (...) z dnia 17 grudnia 2003r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P. - K. (Dz. U. Woj. W.. z 2006r. Nr 129 poz. 902) zarządził utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania, który to obszar został podzielony na pięć stref oznaczonych od A do E. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2004r. Według treści załącznika nr 3 do powyższego rozporządzenia nieruchomość powodów położona była w strefie B. Obszar ograniczonego użytkowania stanowił teren ograniczony linią, na której długotrwały poziom hałasu w porze nocnej jest równy 45 dB (granica obszaru ograniczonego użytkowania). Granice strefy B wyznaczała: granica strefy A i linia, na której długotrwały poziom hałasu w porze dziennej jest równy 55 dB oraz granica terenu lotniska. W załączniku nr 3 do rozporządzenia Wojewoda określił ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenów, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenów na obszarze ograniczonego użytkowania. Dla strefy B ograniczył przeznaczenie terenu przez zakaz tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży takich jak internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia obszarów A ochrony uzdrowiskowej, dopuszczono możliwość tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej wyłącznie jako uzupełnienie istniejących ciągów zabudowy i tylko na podstawie opracowanych planów zagospodarowania przestrzennego. W strefie tej, w zalecanym sposobie korzystania z terenu, dopuszczono lokalizowanie nowych obiektów nie wymagających ochrony akustycznej i nie powodujących zwiększenia hałasu dla zabudowy mieszkaniowej. Jako wymagania techniczne dotyczące budynków wskazano, iż w nowopowstających i istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W dniu 31 grudnia 2007r. Wojewoda (...) wydał rozporządzenie nr (...) zmieniające rozporządzenie o wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 22 stycznia 2008r. Nr 1, poz. 1). Zmiany dotyczyły granic obszaru ograniczonego użytkowania, podziału na strefy, dopuszczalnych poziomów hałasu w strefach oraz sposobu korzystania z poszczególnych terenów i wymagań technicznych dotyczących budynków. Według zmienionego rozporządzenia obszar ograniczonego użytkowania stanowi teren ograniczony linią, na której długotrwały poziom hałasu od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych jest równy 55 dB w porze dziennej (LAeqD przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom) i 45 dB w porze nocnej (LAeqN przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom) - granica obszaru ograniczonego użytkowania. Rozporządzenie utworzyło obszar ograniczonego użytkowania podzielony na trzy strefy oznaczone cyframi I, II i III w zależności od odległości od lotniska K. i w zależności od poziomu hałasu. Nieruchomość powodów, pierwotnie ulokowana w strefie B obszaru ograniczonego użytkowania, znalazła się w strefie I. Strefę I wyznaczają: linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska, stanowiąca wewnętrzną granicę strefy I oraz obwódca złożona z linii, na której dopuszczalny, długookresowy średni poziom dźwięku A (...) od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych jest równy 60 dB i linia, na której dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A (...) od operacji naziemnych i pozostałych źródeł hałasu związanych z funkcjonowaniem lotniska równy jest 55 dB. W zakresie sposobu korzystania z terenu wprowadzono zakaz budowy budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak szkoły, przedszkola, internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia stref ochronnych A uzdrowiska, zakaz zmiany funkcji istniejących obiektów nie wymagających ochrony akustycznej na podlegające ochronie akustycznej. W strefie tej, w zalecanym sposobie korzystania z terenu, dopuszczono lokalizowanie nowych obiektów niewymienionych w pkt 1 nie powodujących znaczącego zwiększenia emisji hałasu do środowiska. Jako wymagania techniczne dotyczące budynków wskazano zmianę funkcji istniejących budynków na nie podlegające ochronie akustycznej lub zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że wartość nieruchomości powodów uległa zmniejszeniu o kwotę 90.000 zł. Utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania legalizuje degradację środowiska wywołaną działaniami lotniska wojskowego i nie eliminuje hałasu oddziaływującego na tym terenie na nieruchomości tam położone. Zmiana wartości nieruchomości powodów powstała nie na gruncie ograniczeń prawnych wprowadzonych Rozporządzeniem Wojewody W., lecz jest reakcją rynku nieruchomości na obciążenie nieruchomości hałasem emitowanym działaniami lotniska wojskowego P. - K.. Stale rosnąca świadomość uczestników rynku o szkodliwości hałasu na zdrowie człowieka i o

utrudnieniach w sposobie użytkowania i korzystania z nieruchomości skutkuje małą liczbą zawieranych transakcji oraz niskimi cenami ofertowymi i transakcyjnymi nieruchomości położonych w strefie oddziaływania lotniska. Konieczny koszt robót budowlanych mających na celu poprawę izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych budynku mieszkalnego powodów wynosi 88.616 zł. Z przeprowadzonej analizy izolacyjności akustycznej budynku mieszkalnego powodów według stanu po utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania wynika bowiem, iż budynek ten nie spełniał wymogów prawidłowej ochrony pomieszczeń przed dźwiękami powietrznymi pochodzącymi z zewnątrz zgodnie z przepisami prawa budowlanego i Polskimi Normami dla przewidywanego poziomu hałasu w miejscu położenia nieruchomości na obszarze ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego P. -K..

Sąd pierwszej instancji uznał, że roszczenie powodów znajdujące podstawę w art. 129-136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu powodowie wykazali wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w zw. z art. 135 tej ustawy oraz okoliczność, że wprowadzenie rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...), następnie zmienionym rozporządzeniem nr (...) obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego P.-K. wpłynęło na spadek wartości rynkowej nieruchomości powodów. Sąd przyjął, że zmniejszenie wartości nieruchomości powodów wyliczone przez biegłego K. R. jest związane z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, a także bezpośrednio z działalnością lotniska w K., które emituje nadprzeciętny hałas. Zmniejszenie wartości nieruchomości powodów nastąpiło nie dlatego, że zdecydowali się ją nabyć w pobliżu lotniska wojskowego, lecz dlatego, że poziom natężenia hałasu na tym lotnisku zwiększył się znacząco po wprowadzeniu do służby samolotów F-16, a tego zdarzenia w dacie nabycia nieruchomości powodowie przewidzieć nie mogli. Powodowie nie mogli także przewidzieć, iż dojdzie do wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu ich nieruchomości oraz zmiany charakteru lotniska. W konsekwencji Sąd uznał, że zmniejszenie wartości nieruchomości z powodu wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, a także sąsiedztwa wojskowego lotniska, emitującego hałas nie pozwalający dotrzymać standardów jakości środowiska, jest stratą powodującą obniżenie aktywów w majątku powodów. Szkada w postaci straty wyrażającej się obniżeniem wartości handlowej nieruchomości została wyliczona przez biegłego K. R., który oszacował ją na kwotę 90.000 zł. Utrata wartości nieruchomości powodów nie jest szkodą jedynie hipotetyczną, aktualizującą się dopiero w chwili rozporządzenia prawem. Własność nieruchomości stanowi dobro o charakterze inwestycyjnym, jest lokatą kapitału. Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 12 października 2001r. III CZP 57/01 (OSNC 2002, Nr 5, poz. 57), że anachronizmem jest przyjmowanie różnych sposobów określenia wartości takich samych rzeczy w zależności od tego, czy są przeznaczone do normalnego używania i korzystania przez właściciela, czy też są przeznaczone do zbycia. W warunkach gospodarki rynkowej każda rzecz mająca wartość majątkową może być w każdym czasie przeznaczona na sprzedaż. Zbycie rzeczy jest takim samym uprawnieniem właściciela, jak korzystanie z niej, wobec czego traci także znaczenie odróżnienie wartości użytkowej rzeczy od jej wartości handlowej. Miernikiem wartości majątkowej rzeczy jest pieniądz, a jej weryfikatorem rynek. Rzecz zawsze ma taką wartość majątkową, jaką może osiągnąć na rynku.

Sąd pierwszej instancji uznał, że żądanie zasądzenia równowartości kwoty koniecznej z punktu widzenia nakładów akustycznych znajduje swą podstawę prawną w treści art. 136 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tym przepisem w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie. Dotychczasowe stanowisko judykatury nie wiąże zasadności tego roszczenia z koniecznością uprzedniego poczynienia nakładów o tym charakterze. Tym samym powodowie, aby skutecznie dochodzić roszczenia o nakłady, nie muszą najpierw wydatkować w całości tych kosztów. Wystarczy wykazanie ich zasadności w ujęciu w/w przepisu. Sporna wysokość roszczenia została przez Sąd zaakceptowana do kwoty wyliczeń biegłego sądowego K. R.. Uznając argumentację biegłego za w pełni przekonującą Sąd uwzględnił roszczenie powodów o nakłady w wysokości 88.616 zł.

Sąd pierwszej instancji nie podzielił stanowiska pozwanego, że rozporządzenie Wojewody (...) nr (...)w chwili wyrokowania było już aktem nieobowiązującym, co miałoby uzasadniać oddalenie roszczeń wynikających z art. 136 § 1 i 3 w zw. z art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska. Sąd powołując się na art. 135 ust. 2 ustawy Prawo

ochrony środowiska, art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005r. Nr 175, poz. 1462), który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2008r. oraz § 32 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002r. w sprawie „Zasad technik prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) stwierdził, że okoliczność zmiany z dniem 1 stycznia 2008r. właściwości organu i formy aktu w sprawie tworzenia obszarów ograniczonego użytkowania nie skutkuje utratą mocy obowiązującej dotychczasowego rozporządzenia Wojewody nr 40/07. Zachowuje ono moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje, czyli w niniejszej sprawie do uchwalenia przez Sejmik Województwa (...) w formie uchwały nowego obszaru ograniczonego użytkowania, który by zastąpił w całości poprzedni. Do chwili wyrokowania w sprawie nowy organ nie uchwalił obszaru ograniczonego użytkowania, co powoduje, że w zakresie kompetencji określonych w art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązuje wciąż rozporządzenie Wojewody (...) z dnia 31 grudnia 2007r. Sąd przyjął, że zmiany art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność rozporządzenia Wojewody (...) z 31 grudnia 2007r., gdyż zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest w art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005r., zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmienia go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008r., ani też nowe rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W konsekwencji nowe rozporządzenie Rady Ministrów nic nie zmieniło w zakresie statusu lotniska P.-K. jako obiektu mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

O roszczeniu odsetkowym Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Sąd mając na uwadze to, że odszkodowanie w sprawie zostało ustalone według cen aktualnych z daty wyrokowania uznał, że żądanie odsetkowe jest uzasadnione za okres od dnia wyrokowania. W pozostałym zakresie powództwo podlegało zatem oddaleniu. Sąd podzielił pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w orzeczeniach z 17 czerwca 2010r. III CSK 308/09 (LEX nr 852671) oraz z 16 kwietnia 2009r. I CSK 524/08 (OSNC ZbDod. 2009r. poz. 106), stanowiących podsumowanie dorobku orzecznictwa co do odsetek od świadczeń odszkodowawczych, że przy ustalaniu terminu początkowego, od którego należy liczyć rozpoczęcie biegu odsetek za opóźnienie, przewidzianych w art. 481 k.c., istotne znaczenie mają okoliczności konkretnie rozpoznawanej sprawy w tym upływ czasu i różnicy cen między datą wezwania pozwanego do zapłaty odszkodowania a datą ustalenia wysokości szkody. Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko koncepcji wyrównania szkody przy zastosowaniu obu mechanizmów łącznie - zarówno odsetek od dnia wezwania, jak i waloryzacji szkody poprzez ustalenie jej zgodnie z art. 363 k.c na dzień orzekania. Sąd podzielił również pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2011r. II CSK 635/10, że nie zawsze wymagalność roszczenia jest równoznaczna ze stanem opóźnienia dłużnika, gdyż o opóźnieniu tym można mówić wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niespornego co do zasady i wysokości po wezwaniu przez wierzyciela. Zdaniem Sądu dopiero od chwili ustalenia odszkodowania można mówić o opóźnieniu dłużnika w zapłacie odszkodowania.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie K. L. i J. L. zaskarżając wyrok w części, to jest co do rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 wyroku, którym oddalono powództwo w części dotyczącej odsetek ustawowych od kwoty 54.228 zł od dnia 13 stycznia 2012r. do dnia 5 września 2012r. oraz od kwoty 124.388 zł od dnia 25 stycznia 2012r. do dnia 5 czerwca 2012r. Powodowie zarzucili naruszenie prawa materialnego to jest:

1) art. 481 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez przyjęcie, że roszczenie powodów o zapłatę odsetek za opóźnienie jest ograniczone i przysługuje im dopiero od daty wyrokowania podczas, gdy ustalenie wysokości należnego im odszkodowania nastąpiło wyłącznie w oparciu o wycenę dokonaną przez biegłego według cen aktualnych na dzień sporządzenia opinii,

2) art. 455 k.c. przez jego pominięcie i przyjęcie, że należne powodom świadczenia odszkodowawcze nie przekształciły się w zobowiązanie terminowe z chwilą ostatecznego ustalenia przez biegłego rzeczoznawcę wysokości szkody poniesionej przez powodów z tytułu spadku wartości nieruchomości oraz konieczności poniesienia kosztów

rewitalizacji akustycznej budynku, to jest, że powinny być spełnione przez pozwanego niezwłocznie po powzięciu przez niego wiadomości o wysokości należnego powodom odszkodowania.

Powodowie wskazując na powyższe zarzuty wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt 2 przez uwzględnienie powództwa również co do żądania zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 54.228 zł od dnia 13 stycznia 2012r. do dnia 5 września 2012r. i od kwoty 124.388 zł od dnia 25 stycznia 2012r. do dnia 5 września 2012r. oraz o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji.

Pozwany Skarb Państwa - (...) w P. w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stawki minimalnej liczonej według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powodów w części zasługiwała na uwzględnienie.

Oddalając roszczenie o odsetki od zasądzanego odszkodowania za okres sprzed daty orzekania Sąd pierwszej instancji powołał się na funkcjonujący w praktyce orzeczniczej pogląd zgodnie z którym zasądzenie odszkodowania według cen z daty wyrokowania może uzasadniać przyznanie odsetek dopiero od tej daty (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000r. II KKN 725/98, OSNC z. 9, poz. 158). Tego rodzaju stanowisko mogło jednak znajdować zastosowanie jedynie jako wyjątek od zasady przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności przypadku w tym upływu czasu między datą wymagalności odszkodowania a datą jego przyznania, skali zmiany wartości pieniądza, różnicy odszkodowania ustalonego według cen z daty jego wymagalności i ustalonej według cen przyjętych dla określenia jego wysokości oraz obowiązującej wówczas stopy odsetek (vide: wyrok Sąd Najwyższego z dnia 22 października 2003r. II CK 146/02 LEX nr 82271). Regułą jest natomiast, że dłużnik odpowiedzialny za wyrównanie szkody pozostaje w opóźnieniu z zapłatą świadczenia bezterminowego, jakim jest odszkodowanie za wyrządzoną szkodę, na zasadach ogólnych tj. od wezwania go przez poszkodowanego o spełnienie tego świadczenia (art. 455 k.c.). Od tego momentu wierzyciel ma zatem prawo żądać odsetek ustawowych za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c. Dotyczy to także odszkodowań dochodzonych w oparciu o przepisy art. 129 ust. 2 oraz art. 136 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska. Obowiązany do zapłaty odszkodowania może jednak pozostawać w tak rozumianym opóźnieniu jedynie co do obowiązku wyrównania szkody, której wysokość jest znana w dacie wezwania, choćby została ona ustalona dopiero w okresie późniejszym np. w wyniku postępowania sądowego. Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że wysokość szkody poniesionej przez powodów, a polegającej na utracie wartości należącej do nich nieruchomości została ustalona w opinii biegłego K. R.. Powodowie po sporządzeniu przez biegłego pisemnej opinii i złożeniu przez niego ustnych wyjaśnień w piśmie procesowym opatrzonym datą 16 stycznia 2012r. nadanym w dniu 25 stycznia 2012r. i doręczonym pełnomocnikowi pozwanego na rozprawie w dniu 20 lutego 2012r. (vide: k. 428) rozszerzyli żądanie pozwu ostatecznie domagając się zasądzenia kwoty 90.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu ubytku wartości nieruchomości. Z chwilą doręczenia odpisu tegoż pisma pełnomocnikowi pozwanego miał on już możliwość i obowiązek zweryfikowania żądania powodów i spełnienia świadczenia w zakresie w jakim następnie zostało ono uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji. Stąd zasadnym było żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 90.000 zł stanowiącej odszkodowanie z tytułu utraty wartości nieruchomości od dnia następnego po dacie doręczenia pełnomocnikowi pozwanego odpisu w/w pisma procesowego tzn. od dnia 21 lutego 2012r. do dnia 5 września 2012r. Biorąc powyższe pod uwagę na podstawie art. 386 § 1 kpc zaskarżony wyrok w punkcie 2 zmieniono o tyle tylko, że dodatkowo zasądzono od pozwanego na rzecz powodów solidarnie odsetki ustawowe od kwoty 90.000 zł za okres od dnia 21 lutego 2012r. do dnia 5 września 2012r.

W pozostałym zakresie apelacja powodów, stosownie do art. 385 kpc, podlega oddaleniu. Jak chodzi o odszkodowanie związane z kosztami rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego to w tym przypadku szkoda powodów ma charakter specyficzny i polega jedynie na ustawowym obowiązku doprowadzenia przez nich budynku do właściwego klimatu akustycznego. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powodowie nie wydatkowali

dotąd z własnego majątku żadnych środków na ten cel i nie ponieśli w istocie w wyniku realizacji wymienionego obowiązku żadnego uszczerbku majątkowego. Tak rozumiana szkoda zostanie wyrównana dopiero w przyszłości, z wykorzystaniem zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji na ten cel należności. Stąd Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że od przyznanego świadczenia w kwocie 88.616 zł odsetki za opóźnienie należą się powodom od daty wyrokowania. W innym przypadku w nieuzasadnionym stopniu uwzględniony zostałby interes wierzyciela, kosztem interesu dłużnika. W istocie po stronie powodów powstałoby w ten sposób niczym nieusprawiedliwione przysporzenie majątkowe kosztem majątku Skarbu Państwa.

Sąd zgodnie z art. 100 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc koszty postępowania apelacyjnego stosunkowo rozdzielił między stronami. Powodowie w apelacji jako wartość przedmiotu zaskarżenia podali kwotę 14.443 zł. Powodowie wygrali apelację w 44 %, gdyż zasądzone dodatkowo na ich rzecz odsetki ustawowe wynoszą kwotę 6.314,79 zł. Koszty powodów w postępowaniu apelacyjnym wyniosły 2.523 zł (723 zł - opłata od apelacji i 1.800 zł wynagrodzenie pełnomocnika). Koszty pozwanego obejmowały kwotę 1.800 zł stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika. Powodom z kwoty 2.523 zł należy się 44% tj. kwota 1.110 zł, pozwanemu zaś z kwoty 1.800 zł przysługuje 56% tj. kwota 1.008 zł. Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 102 zł (różnica kwot 1.110 i 1.008).

/-/P. Górecki /-/ M. Głowacka /-/ J. Geisler